

Transportudvalget

Association of IT Professionals

**Vester Farimagsgade 37A
1606 København V**

**Søren Frichs Vej 38K
8230 Åbyhøj**

**Overgade 54
5000 Odense**

**prosa.dk
+45 33 36 4141**

København, 2022-02-02

Digitale stelnumre med privatlivsbeskyttelse

Cyklistforbundet har foreslået digitale stelnumre for at forebygge cykeltyverier. (Se: https://pro.ing.dk/mobilitytech/holdning/digitale-stelnumre-unoedig-overvaagning-eller-god-ide-til-begraense?check_logged_in=1).

I PROSA ser vi også gerne cykeltyvene stoppet, men vi værdsætter også borgernes privatliv meget højt, og en dårligt designet løsning kan derfor være værre end ingen løsning.

Den indlysende digitale løsning ville være at sætte et RFID-tag på cyklen. Så kan man med en scanner aflæse stelnummeret, hvis man står i nærheden.

Desværre har en sådan løsning flere problemer indbygget. Der kan opstilles scannere, som kan tracke cyklister uden deres vidende, og dermed krænke deres privatliv. Det vil næppe være lovligt jvf. GDPR og menneskerettighederne, men når vi i dag ser, hvor langt regeringen vil gå med ulovlig logning af teleoplysninger, så skal der ikke meget fantasi til at forestille sig, at de også ønsker at kunne tracke cyklister om nogle få år – præcis som det sker med den automatiske nummerpladegenkendelse i dag.

Privatlivsproblemet kunne løses ved at RFID-tagget alene svarer, hvis dens nummer bliver "råbt op". Hvis man skal se om en cykel er stjålet, skal scanneren altså løbe numrene igennem for alle stjalne cykler. Hvis nummeret er et 100-cifret tal, vil det desuden være umuligt at gætte sig til tallet. En sådan løsning vil adressere privatlivsproblemet.

Men så længe løsningen indbefatter RFID, er der et andet problem: Hvis tyven destruerer RFID-tagget, så virker det ikke længere. Hvis tagget sidder uden på cyklen, vil en hammer hurtigt kunne ødelægge det. Hvis tagget sidder inde i cyklen, så vil en professionel cykeltyv kunne tage en magnetron ud af en mikrobølgeovn og bruge den til at overbelaste antennen, og dermed brænde chippen af.

Men vi kan godt følge Cyklistforbundet: Kan vi virkelig ikke lave en bedre løsning end det stelnummer, der er banket ind i cyklen og som sidder nede under kranken og hvor man skal bruge Politiets website (<https://politi.dk/cykler-og-koeretoer/tjek-om-en-cykel-eller-et-koeretoer-er-efterlyst/tjek-om-en-cykel-er-efterlyst>) til at tjekke om den er meldt stjålet?

For det første skal listen over stjalne stelnumre gøres åben og offentlig tilgængelig, der er jo ingen persondata i den del. Måske kunne listen endda indeholde telefonnummeret på det forsikringssselskab, der skal ringes til, hvis man finder en stjålet cykel.

For det andet kunne stelnummeret flyttes hen til et sted på cyklen det var nemmere tilgængeligt. Det kunne f.eks. være på undersiden af det vandrette rør på stellet (overrøret).

For det tredje kan stelnummeret også skrives på en måde, som er computervenlig. Det kunne f.eks. være som stregkode eller QR-kode, og måske findes der en endnu bedre måde at skrive på, som er nem at præge ind i stellet.

Med disse tre ting vil det være muligt at lave en app, som enhver borger på få sekunder kan bruge til at tjekke om en cykel er meldt stjålet – f.eks. når man skal rydde op i andelsboligens cykelstativ.

Men cyklejeren kan gøre noget allerede i dag: Apple har AirTag, som er en lille dims, der kan klistres på ting, som man gerne vil spore. Tile er et alternativ til AirTag. Tile og AirTag kræver, at der er mobiltelefoner i nærheden. Hvis man sætter en GPS-tracker på, så kan man spore cyklen, også selvom der ikke er mobiltelefoner i nærheden. En GPS-tracker kræver dog at blive ladet op oftere. Alle disse løsninger lider naturligvis af samme problem som beskrevet for RFID-tag ovenfor.

Men før vi overhovedet når så langt, må det være vigtigt at koordinere med politiet. Der florerer historier om, at en borger med en GPS-tracked cykel har identificeret, at cyklen står på en given adresse, men politiet ikke har ressourcer til at tage ud til adressen og hente den. Hvis politiet ikke har ressourcer til dette, så vil en øget overvågning jo aldrig hjælpe.

Overordnet set mener vi i PROSA, at man alt for ofte griber til mere overvågning som løsning. GDPRs artikel 25 tvinger os heldigvis til at skulle tænke i løsninger med privatlivsbeskyttelse (privacy-by-design) og dataminimering. Den tankegang så vi gerne blev en helt naturlig del, hvis man begynder at overveje at lave mere overvågning. Hvis vi gør os en smule umage, kan vi godt leve i et digitalt samfund uden at det nødvendigvis bliver til at overvågningssamfund.

Med venlig hilsen

Niels Bertelen
Formand
PROSA

Ole Tange
IT-politisk rådgiver
PROSA